

กรรณิการ์ หมอนพังเทียม, สัตวแพทย์หญิงธนนิษฐา เตชะนิยม และนายแพทย์รัฐดิพงษ์ ยิ่งยง

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักระบาดวิทยา Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 18 ระหว่างวันที่ 28 เมษายน – 4 พฤษภาคม 2556 สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคไข้กาฬหลังแอ่น จังหวัดระยอง พบผู้ป่วย 1 ราย
เพศชาย อายุ 4 ปี เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอบ้านค่าย ขณะป่วยอาศัยอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เริ่มป่วยวันที่ 27 เมษายน 2556 ด้วยอาการไข้สูง ปวดศีรษะ อาเจียน กระสับกระส่าย เพื่อพบจุดจ้ำเลือดวันที่ 28 เมษายน 2556 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลระยอง ผลการตรวจร่างกายพบจำนวนเม็ดเลือดขาว 11,210 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร นิวโทรฟิลล์ 58 เปอร์เซ็นต์ ลิมโฟไซต์ 17 เปอร์เซ็นต์ ความเข้มข้นของเลือด 39.2 เปอร์เซ็นต์ และเกร็ดเลือด 142,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ส่งตรวจตัวอย่างเลือดพบ Gram Negative Diplococci แพทย์วินิจฉัยไข้กาฬหลังแอ่น ปัจจุบันยังรักษาอยู่ในห้องผู้ป่วยแยกของโรงพยาบาลระยอง โดยใส่ท่อช่วยหายใจ และไม่รู้สึกรู้สีกตัว จากการสอบสวนโรคเพิ่มเติมโดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองประดก พบผู้ป่วยอาศัยอยู่กับญาติในห้องเช่าทั้งหมด 9 คน ลักษณะห้องเช่าเป็นห้องแถวติดกัน 7 ห้อง สุขลักษณะและสิ่งแวดล้อมไม่ค่อยดีนัก ประวัติการเดินทางเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2556 เดินทางเข้ามาในอำเภอเมืองระยองเพื่อเล่นน้ำในเทศกาลสงกรานต์ และขณะนั้นเป็นช่วงปิดเทอม ส่วนผู้สัมผัสใกล้ชิดไม่มีประวัติว่ามีอาการป่วย ไม่ได้เดินทางไปในพื้นที่เสี่ยงและไม่ได้สัมผัสใกล้ชิดกับชาวต่างชาติ ทำการเก็บตัวอย่างเชื้อด้วยวิธี Nasopharyngeal swab ในผู้สัมผัสใกล้ชิด ทั้งหมด 7 ราย ในจำนวนนี้เป็นคนในครอบครัว 5 ราย และเพื่อนบ้าน 2 ราย ส่งตรวจที่โรงพยาบาลระยอง อยู่ระหว่างรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การดำเนินการควบคุมโรคได้จ่ายยาปฏิชีวนะให้แก่ผู้สัมผัสทั้งหมด 7 ราย ให้สุขศึกษาส่วนบุคคล ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเฝ้าระวังในพื้นที่อย่างใกล้ชิด

2. สงสัยโรคคอตีบ จังหวัดสมุทรสาคร พบผู้ป่วยเพศหญิง 1 ราย
อายุ 8 ปี เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอเมืองสมุทรสาคร ประวัติได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์

ขณะป่วยอาศัยอยู่หอพักในนิคมอุตสาหกรรม หมู่ที่ 2 ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เริ่มป่วยวันที่ 25 เมษายน 2556 ด้วยอาการไข้ เจ็บคอ คอขาว ต่อมาน้ำเหลืองโต กลืนลำบาก พบแผ่นฝ้าขาวที่ทอลซินและลิ้นไก่ วันที่ 29 เมษายน 2556 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสมุทรสาคร แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้นสงสัยโรคคอตีบ ให้การรักษาด้วย Diphtheria Antitoxin, PGS และ Erythromycin เก็บตัวอย่างเชื้อในลำคอด้วยวิธี Throat swab ส่งตรวจที่โรงพยาบาลสมุทรสาคร ให้ผลลบต่อเชื้อคอตีบ ปัจจุบันผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น จากการสอบสวนโรคเพิ่มเติมโดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร พบว่าผู้ป่วยมีประวัติการเดินทางในระหว่างวันที่ 20 - 21 เมษายน 2556 เดินทางไปอาศัยอยู่ที่บ้านย่าในเคหะบางพลี อำเภอเมืองสมุทรสาคร ซึ่งขณะนั้นมีญาติที่มีอาการทอลซินอักเสบและได้ไปรับการรักษาที่คลินิกเอกชนจนอาการหายเป็นปกติ ส่วนผู้สัมผัสใกล้ชิดในครอบครัวอีก 3 ราย ไม่มีใครมีอาการป่วย แพทย์ได้เก็บตัวอย่างเชื้อในลำคอด้วยวิธี Throat swab ส่งตรวจที่โรงพยาบาลสมุทรสาคร อยู่ระหว่างรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และจ่ายยาปฏิชีวนะให้แก่ผู้สัมผัสและประชาชนในพื้นที่ จากการสำรวจความครอบคลุมของวัคซีนในชุมชนแห่งนี้พบความครอบคลุม ร้อยละ 90 และได้มีการวางแผนการให้วัคซีนในบางกลุ่มอายุเพิ่มเติม ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่ และไม่มีผู้ป่วยรายใหม่

3. โรคคอตีบเสียชีวิต จังหวัดสงขลา พบผู้ป่วย 1 ราย
เพศชาย อายุ 4 ปี ประวัติการได้รับวัคซีนไม่ชัดเจน ขณะป่วยอาศัยอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีโรคประจำตัว คือ โรคไต และน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ เริ่มป่วยวันที่ 21 เมษายน 2556 ด้วยอาการไข้ มีน้ำมูก ไอ ผู้ปกครองซื้อยาให้รับประทาน วันที่ 24 เมษายน 2556 มีไข้ ไอ เจ็บคอมาก กินอาหารได้น้อย อาเจียน และหายใจเหนื่อยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ อาการแรกเริ่มผู้ป่วยรู้สึกตัว หายใจได้เอง อุนหภูมิร่างกาย 36.4 องศาเซลเซียส ชีพจร 92 ครั้ง/นาที ความดันโลหิต 115/64 มิลลิเมตรปรอท การเต้นของหัวใจ 24 ครั้ง/นาที

แพทย์ตรวจพบแผ่นฝ้าขาว แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้นโรค Viral croup ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบจำนวนเม็ดเลือดขาว 18,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร นิวโทรฟิลต์ 79 เปอร์เซ็นต์ ลิมโฟไซด์ 21 เปอร์เซ็นต์ ความเข้มข้นของเลือด 26.8 เปอร์เซ็นต์ และเกร็ดเลือด 261,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร แพทย์ให้การรักษาด้วย PGS 500,000 ยูนิต ทุก 12 ชั่วโมง และ Diphtheria Antitoxin ขนาด 100,000 ยูนิต ผู้ป่วยเสียชีวิตวันที่ 26 เมษายน 2556 แพทย์ได้เก็บตัวอย่างเชื้อในลำคอด้วยวิธี Throat swab ส่งตรวจที่โรงพยาบาลหาดใหญ่ ให้ผลบวกต่อเชื้อคอตีบ จากการสอบสวนโรคเพิ่มเติมพบว่า ผู้สัมผัสใกล้ชิดในครอบครัวมีทั้งหมด 2 คน ได้แก่ ปู่ อายุ 53 ปี และย่า อายุ 39 ปี ได้รับการเก็บตัวอย่างเชื้อในลำคอด้วยวิธี Throat swab อยู่ระหว่างรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และได้รับยา Roxithromycin เป็นเวลา 14 วัน การดำเนินการควบคุมป้องกันโรค เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเฝ้าระวังผู้ป่วยในชุมชนอย่างใกล้ชิด สืบหาความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบของเด็กในชุมชน เพื่อวางแผนการให้วัคซีนและติดตามเด็กที่ได้รับวัคซีนไม่ครบต่อไป

4. สงสัยโรคหัด จังหวัดกำแพงเพชร พบผู้ป่วยสงสัย 3 ราย
 อยู่หมู่ที่ 15 ตำบลปางมะค่า อำเภอลาดบัวหลวงบุรีรัมย์ ผู้ป่วยรายแรก เพศหญิง อายุ 24 ปี เริ่มป่วยวันที่ 22 เมษายน 2556 ด้วยอาการไข้ ผื่นแดงบริเวณหน้า เจ็บคอ ไอ ไปรักษาที่คลินิกแห่งหนึ่งที่ตำบลปางมะค่า ได้รับยาแก้อักเสบ แก้อ และแก้ปวด แต่อาการไม่ดีขึ้น วันที่ 26 เมษายน 2556 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลปางศิลาทอง แพทย์จ่ายยาและให้กลับบ้าน ช่วงป่วยของวันเดียวกันเดินทางไปรักษาที่คลินิกแห่งหนึ่งที่ตำบลท่ามะเขือ อำเภอลดของขลุ่ย แพทย์ฉีดยา 1 เข็ม พร้อมทั้งจ่ายยาและให้กลับบ้าน วันที่ 27 เมษายน 2556 อาการไม่ดีขึ้น ไปรักษาตัวที่คลินิกที่ตำบลท่ามะเขือ อำเภอลดของขลุ่ยอีกครั้ง แพทย์ฉีดยาให้ 3 เข็ม ในช่วงเวลาประมาณ 13.00 น. ของวันเดียวกัน มีอาการคันตา ตาพว้า และมีผื่นขึ้นที่มีมือเพิ่มขึ้น จึงไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลปางศิลาทอง แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยในโดยนอนรักษาในห้องผู้ป่วยแยก ผลการตรวจร่างกายพบ Koplik's spot แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคหัด ประวัติการได้รับวัคซีนไม่ครบ แพทย์ทำการเก็บตัวอย่างซีรัมส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์นครสวรรค์ อยู่ระหว่างรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ มีประวัติการเดินทางไปมาระหว่างจังหวัดกำแพงเพชร และจังหวัดขอนแก่น เป็นระยะโดยล่าสุดกลับมาอยู่ที่จังหวัดกำแพงเพชรตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2556 จนถึงปัจจุบัน ผู้ป่วยรายที่ 2 เพศชาย อายุ 10 เดือน เริ่มป่วยวันที่ 23 เมษายน 2556 มีผื่นแดงคันบริเวณหน้าและลำตัว รับประทานยาจาก รพ.สต. วันที่ 26 เมษายน 2556 อาการไม่ดีขึ้น ผู้ปกครองจึงพาไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลปางศิลาทอง

แพทย์ตรวจรักษาให้ยาและกลับบ้าน เวลา 23.00 น. เด็กมีอาการไข้สูง ผู้ปกครองกลัวเด็กจะชัก จึงพากลับไปที่โรงพยาบาลปางศิลาทองอีกครั้ง แพทย์ให้นอนรักษาตัว และจำหน่ายออกในวันที่ 30 เมษายน 2556 จากประวัติได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์ การสอบสวนโรคเพิ่มเติม พบว่าวันที่ 22 เมษายน 2556 ผู้ป่วยได้ไปรับวัคซีน MMR ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปางมะค่า และมีความใกล้ชิดกับผู้ป่วยรายแรก ไม่มีประวัติการเดินทาง ผู้ป่วยรายที่ 3 เพศชาย อายุ 8 เดือน เป็นบุตรของผู้ป่วยรายแรก เริ่มป่วยวันที่ 30 เมษายน 2556 ด้วยอาการไข้ ไม่มีผื่นแดง รับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลปางศิลาทอง โดยนอนรักษาในห้องผู้ป่วยแยก แพทย์ทำการเก็บตัวอย่างซีรัมส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์นครสวรรค์ จากประวัติได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์ แต่อยู่ใกล้ชิดกับมารดาที่สงสัยโรคหัดตลอดเวลา จากการสอบสวนโรคเพิ่มเติม ความครอบคลุมวัคซีนโรคหัดของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลปางมะค่าพบ ร้อยละ 85.19 การควบคุมป้องกันโรคได้มีการเฝ้าระวังติดตามอาการป่วย 14 วัน ในกลุ่มผู้สัมผัสร่วมบ้านและในชุมชน 49 ราย และอยู่ในระหว่างการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่อย่างใกล้ชิด

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์โรคโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ 2012
 วันที่ 6 พฤษภาคม 2556 กระทรวงสาธารณสุขประเทศซาอุดีอาระเบีย ได้รายงานเหตุการณ์การระบาดของเชื้อโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ 2012 ที่เมืองอัลอาซาร์ โดยพบผู้ป่วยยืนยัน 13 ราย เป็นเพศชาย 10 ราย เพศหญิง 3 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 7 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 53.85 ผู้ป่วยอายุระหว่าง 24 - 94 ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 84.62
 สถานการณ์โรคโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ 2012 ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2555 มีรายงานผู้ป่วยยืนยันจำนวน 30 ราย เสียชีวิต 18 ราย กระจายใน 5 ประเทศ ดังนี้ ประเทศซาอุดีอาระเบีย พบผู้ป่วยยืนยัน 21 ราย เสียชีวิต 13 ราย ประเทศจอร์แดน พบผู้ป่วยยืนยัน 2 ราย เสียชีวิต 2 ราย ประเทศกาตาร์ พบผู้ป่วยยืนยัน 2 ราย ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต ประเทศสหราชอาณาจักร พบผู้ป่วยยืนยัน 3 ราย เสียชีวิต 2 ราย ประเทศอาหรับอามีเรส พบผู้ป่วยยืนยัน 1 ราย เสียชีวิต 1 ราย
2. สถานการณ์โรคไขหวัดนก (H5N1) ในคน
 องค์การอนามัยโลกประจำภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศเวียดนาม รายงานการพบผู้ป่วยใช้หวัดนก จำนวน 1 ราย เพศหญิง อายุ 20 ปี อาศัยในจังหวัดลองอาน ประเทศเวียดนาม เริ่มป่วยวันที่ 11 เมษายน 2556 เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

วันที่ 14 เมษายน 2556 มีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกตายของเพื่อนบ้าน จำนวน 6 ราย เสียชีวิต 2 ราย เป็นผู้ป่วยในประเทศกัมพูชา 1 ราย
 ปัจจุบันอาการคงที่ จากสถานการณืไข้หวัดนกในคนตั้งแต่วันที่ 13 อียิปต์ 2 ราย เวียดนาม 2 ราย และบังคลาเทศ 1 ราย ผู้ป่วย
 มีนาคม - 26 เมษายน 2556 มีรายงานผู้ป่วยจาก 4 ประเทศ ร้อยละ 83.3 มีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกก่อนมีอาการป่วย

รายงานโรค
ที่ต่อเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเพื่อระงับทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 18

Reported Cases of Diseases under Surveillance 506, 18th week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและการพยากรณ์โรค สำนักระบาดวิทยา

Epidemiological Information Center, Communicable Disease Epidemiological Section, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ
ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2556 สัปดาห์ที่ 18

Table 1 Reported Cases of Priority Diseases under Surveillance by Compared to Previous Year, Thailand, 2013, 18th Week

Disease	2013				Case* (Current 4 week)	Mean** (2008-2012)	Cumulative 2013	
	Week 15	Week 16	Week 17	Week 18			Cases	Deaths
	Cases	Cases	Cases	Cases				
Cholera	0	0	0	0	0	37	4	0
Influenza	350	337	304	128	1119	1712	18695	1
Meningococcal Meningitis	0	0	0	0	0	2	3	2
Measles	63	49	33	17	145	1784	1168	0
Diphtheria	0	0	1	0	1	1	10	1
Pertussis	0	0	0	0	0	1	10	0
Pneumonia (Admitted)	2591	2254	1999	1164	8008	9793	64122	339
Leptospirosis	33	37	29	10	109	194	763	6
Hand foot and mouth disease	267	243	173	119	802	643	10440	0
D.H.F.	1832	1821	1380	621	5654	4558	28756	37

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)